

Föräldrakooperativet i ur och skur mullebo, ek f

Org.nr. 769600-8585

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i I Ur och Skur Mullebo i Haninge kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Föräldrakooperativet i ur och skur mullebo, ek f att i enlighet med de datum som nedan listas vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Observera att detta beslut innehåller olika datum för när huvudmannen senast behöver vidta åtgärder samt redovisa dessa skriftligen för Skolinspektionen.

För område Styrning och utveckling av verksamheten ska åtgärder vidtas senast den **30 mars 2018**. De vidtagna åtgärderna inom detta område ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

För område Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna, Utveckling av utbildningen vid skolenheterna ska åtgärder vidtas senast den **31 augusti 2018**. De vidtagna åtgärderna inom dessa områden ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Föräldrakooperativet i ur och skur mullebo, ek f inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska, i samverkan med lärare och elever, följa upp skolenhetens kunskapsresultat i alla årskurser och ämnen på en skolövergripande nivå. Uppföljningen ska ske kontinuerligt och löpande.
- Rektorn ska, tillsammans med personalen, analysera elevernas kunskapsresultat och måluppfyllelse i alla årskurser och ämnen på en skolövergripande nivå.

- Rektorn ska, utifrån analysen av kunskapsresultat och måluppfyllelsen, identifiera och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planera för genomförandet av dessa.
- Uppföljningen, analysen och de beslutade åtgärderna samt planeringen för genomförandet av dessa ska dokumenteras.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Föräldrakooperativet i ur och skur mullebo, ek f inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att grundskolan har tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att det vid Lötkärsskolan finns tillräcklig tillgång till samtliga kompetenser i elevhälsan samt att dessa deltar i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete.
- Huvudmannen ska säkerställa att eleverna ha tillgång till personal med sådan kompetens, att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Föräldrakooperativet i ur och skur mullebo, ek f inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska medverka i uppföljningen av kunskapsresultaten i alla ämnen och alla årskurser.

- Huvudmannen ska, utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av kunskapsresultaten, medverka i beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt i planeringen för genomförandet av dessa.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid Lötkärsskolan på såväl skolenhetsnivå som huvudmannanivå. Tillsynen visar att skolenhetens kunskapsresultat inte följs upp och analyseras i alla årskurser och ämnen. Då underlag saknas för att kunna fatta beslut om adekvata insatser, utgår inte heller skolans utvecklingsåtgärder från en analys av kunskapsresultaten och måluppfyllelsen i alla årskurser och ämnen. Tillsynen visar även att huvudmannen brister i att säkerställa att det på skolan finns tillräcklig tillgång till specialpedagogisk kompetens, för att specialpedagogen ska kunna delta i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Huvudmannen brister även i att säkerställa att övriga delar av elevhälsan medverkar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan. Härutöver finns brister i elevernas studie- och yrkesvägledning på skolan, då utredningen visar att huvudmannen inte tillgodoser elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Detta genom att ett organiserat arbete avseende studie- och yrkesvägledning på skolan saknas.

Föreläggande

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Lötkärsskolan. Utredningen visar att skolenhetens kunskapsresultat, i alla årskurser och ämnen, inte följs upp och analyseras. Eftersom rektorn inte följer upp och analyserar kunskapsresultaten kan rektorn inte heller, utifrån en analys av kunskapsresultaten, besluta om utvecklingsåtgärder samt tillse att utvecklingsåtgärder genomförs. Uppföljningen, analysen och de beslutade åtgärderna samt planeringen för genomförandet av dessa ska även dokumenteras.

Ett bristfälligt kvalitetsarbete kan leda till att brister i verksamheten inte upptäcks och åtgärdas. Detta kan i sin tur få till följd att eleverna får sämre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Rättslig reglering m.m.

I skollagen föreskrivs att rektorn ansvarar för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen tillse att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt

läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt, med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionens utredning

Av utredningen framgår att det finns brister i skolenhetens kvalitetsarbete vad gäller uppföljning och analys av kunskapsresultaten. Vid Skolinspektionens intervju med rektorn framgår att något uppföljningsarbete, annat än avseende lärarnas verksamhetsmål, inte har gjorts på skolan. Uppgiften bekräftas genom Skolinspektionens intervju med lärarna. Lärarna uppger vidare att någon analys av kunskapsresultaten inte har begärts in från rektorn, men att lärarna själva har utformat en nulägesrapport. Avseende det dokumenterade kvalitetsarbete som finns på skolan, hänvisar rektorn till Nulägesrapport läsåret 2016/17.

Skolinspektionen har tagit del av dokumenten Nulägesrapport läsåret 2016/17 samt Utvärdering läsåret 2016/17 och framåtsyftande läsåret 2017/18. Skolinspektionen kan inte av dokumenten utläsa att en sådan insamling och uppföljning av kunskapsresultaten, som krävs för att kunna analysera måluppfyllelsen i samtliga årskurser och ämnen samt för att identifiera brister och utvecklingsbehov, genomförs. Följaktligen saknas även en analys av kunskapsresultaten, utifrån vilken utvecklingsåtgärder har beslutats, samt en planering för genomförandet av utvecklingsåtgärderna. Vissa utvecklingsåtgärder för måluppfyllelse redovisas visserligen i det ingivna, dock utan koppling till en uppföljning och analys av kunskapsresultaten.

Utredningen visar att nyttillträdd rektor vid skolenheten, tillsammans med huvudmannen, har inlett ett arbete för att kunna skapa rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet. Detta arbete har vid tidpunkten för tillsynen endast inletts och har således inte färdigställts.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten vid Lötkärrsskolan uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Den ekonomiska föreningen Föräldrakooperativet I Ur och Skur Mullebo föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Brister i elevhälsan

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Lötkärrsskolans elevhälsa. Utredningen visar att tillgången till specialpedagogisk kompetens inte räcker till för att

kunna delta i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Vidare framkommer att elevhälsan, som samlad resurs, inte heller i övrigt medverkar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det är av största vikt att samtliga elevhälsans kompetenser arbetar förebyggande och hälsofrämjande, för att därigenom stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklass och grundskola finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Förarbetena till skollagen lyfter fram att elevhälsans arbete förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning med mera (prop. 2009/10:165 s. 276).

Skolinspektionens utredning

Av skolinspektionens utredning framgår att samtliga kompetenser finns representerade i skolans elevhälsa. Det framgår att det är nytt för detta läsår, då det tidigare saknats specialpedagogisk kompetens samt kurator. Det framgår dock av utredningen att skolans tillgång till specialpedagogisk kompetens inte är tillräcklig, för att specialpedagogen ska kunna delta i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Av Skolinspektionens intervju med lärarna framkommer att specialpedagogens tid inte räcker till, för att exempelvis ge handledning till lärarna i deras arbete. Det framgår vidare vid Skolinspektionens intervjuer med lärare och elevhälsa, att specialpedagogens uppdrag är begränsat specifikt till två elever samt till att närvara vid elevhälsoteamets möten. Specialpedagogen framhåller vidare, vid Skolinspektionens intervju med elevhälsan, att det finns för lite tid till samverkan med annan personal på skolan.

Av utredningen framgår även att skolan tidigare har saknat elevhälsoteam och att detta är nytt från och med detta läsår. Vid Skolinspektionens intervju med lärare och rektor framkommer att det enbart har funnits skolsköterska och psykolog tidigare, men att det har saknats kurator och specialpedagog. Rektorn uppger vidare att tanken är att elevhälsans samtliga kompetenser ska vara med på elevhälsoteamets möten, men att detta vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn ännu inte har skett. Rektorn uppger att elevhälsoteamet därför inte har hunnit analysera vilka behov som finns på skolan. Rektorn uppger vidare att elevhälsans kompetenser inte har börjat arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Vid intervjun med representanterna för

huvudmannen uppger dessa att skolsköterska och psykolog ännu inte har kunnat närvara vid elevhälsoteamets möten, men att detta är avsikten. De uppger vidare att detta har varit ett lågt prioriterat område.

Brister i den studie- och yrkesorienterade verksamheten

Skolinspektionens bedömning är att det finns brister i grundskoleelevernas studie- och yrkesvägledning vid Lötkärrsskolan. Utredning visar att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet inte tillgodoses.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer, utom förskolan och förskoleklassen, ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterade verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning. Vidare framgår av läroplanen att studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför fortsatt utbildning och yrkesinriktning och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning. Studie- och yrkesvägledaren ska också vara ett stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens intervju med lärarna framgår att någon vägledning avseende studie- och yrkesvägledning inte finns på skolan. Lärarna uppger visserligen att de under våren har arbetat med yrken i undervisningen, dock framgår att ett organiserat arbete kring detta saknas samt att det är ett område som har förbisetts. Detta bekräftas vidare vid Skolinspektionens intervju med rektorn, som uppger att skolan i nuläget inte arbetar med att ge eleverna studie- och yrkesvägledning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten vid Lötkärrsskolan uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Det föreligger därför skäl att förelägga den ekonomiska föreningen Föräldrakooperativet I Ur och Skur Mullebo att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att det även finns brister i huvudmannens delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet. Visserligen bör en enskild huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet kunna arbeta med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå och enhetsnivå i ett sammanhang, då begreppen huvudman och skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller. Det finns dock skäl att anlägga ett särskilt huvudmannaperspektiv på verksamheten och som ska framgå i det systematiska

kvalitetsarbetet. Skolinspektionen bedömer att det saknas ett sådant huvudmannaperspektiv.

Ett bristfälligt kvalitetsarbete kan innebära att brister i verksamheten inte identifieras och åtgärdas, då underlag för att kunna fatta beslut om adekvata utvecklingsinsatser saknas. Detta kan i sin tur resultera i sämre förutsättningar för en god måluppfyllelse för eleverna.

Rättslig reglering m.m.

I skollagen föreskrivs att huvudmannen ansvarar för att det på huvudmannanivå bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på huvudmannens systematiska kvalitetsarbete ska vara att de nationella mål och krav som finns för utbildningen, i skollagen och andra föreskrifter, uppfylls. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen tillse att nödvändiga åtgärder vidtas. Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete ska dokumenteras.

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen, t.ex. betygsstatistik och resultat av nationella prov. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör analyseras särskilt. Samma krav på kvalitetsarbete på huvudmannanivå ställs även på huvudmän för fristående skolor. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Av förarbetena framgår även att en enskild huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet bör kunna arbeta med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå och enhetsnivå i ett sammanhang då begreppen huvudman och skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller (prop. 2009/10:165, s. 306).

Enligt Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt, med fokus på en långsiktig utveckling. Utgångspunkten är att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Huvudmannen bör därför skapa rutiner för hur kvalitetsarbete på huvudmannanivå ska bedrivas och för hur enheternas kvalitetsarbete ska tas tillvara.

Skolinspektionens utredning

Av utredningen framgår att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå. Av Skolinspektionens intervju med representanter för huvudmannen framgår att huvudmannen, vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, inte har en nulägesbild av kunskapsresultaten i samtliga årskurser och ämnen. Representanterna uppger att deras avsikt är att få detta genom lärverktyget Infomentor, som ska implementeras i verksamheten. Av utredningen framgår

visserligen att viss uppföljning av resultat har genomförts på skolan, dock uppger representanterna att denna uppföljning har bestått av en muntlig dialog med den tidigare rektorn som inte har dokumenterats.

Det framkommer vidare att den analys som representanterna har tagit del av gällande kunskapsresultaten, endast har bestått i uppgifter från skolan om att samtliga elever når sina mål samt att inga elever utmärker sig "åt det svagare hållet". Representanterna uppger vidare att en huvudmannaanalys för det systematiska kvalitetsarbetet har saknats på skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten vid Lötkärsskolan uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Det föreligger därför skäl att förelägga den ekonomiska föreningen Föräldrakooperativet I Ur och Skur Mullebo att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Föräldrakooperativet i ur och skur mullebo, ek f uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Föräldrakooperativet i ur och skur mullebo, ek f uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

Andreas Mehnert
Beslutsfattare

Ida Östlund
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om I Ur och Skur Mullebo

Fakta om I Ur och Skur Mullebo

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Föräldrakooperativet i ur och skur mullebo, ek f under hösten 2017. I Ur och Skur Mullebo besöktes av Skolinspektionen den 26 oktober 2017.

Lötkärrskolan är en fristående grundskola belägen i Haninge kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1-3 samt fritidshem.

Skolans huvudman är den ekonomiska föreningen Föräldrakooperativet I Ur och Skur Mullebo, med organisationsnummer 769600-8585.

Enligt beslut den 29 december 1999 (dnr 99:822) godkände Skolverket huvudmannen att bedriva grundskola i årskurserna 1-5 samt den 23 mars 2000 (dnr 99:2228) undervisning i förskoleklass. Skolinspektionen godkände den 30 augusti 2012 (dnr 31-2012:588) huvudmannen att bedriva undervisning i årskurs 6.

Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, enligt uppgift från huvudman, 33 elever.

Huvudmannens ansvarstagande för fritidshemsverksamheten bedöms i Skolinspektionens beslut med dnr 44-2016:11263.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Eftersom skolan har få elever saknas nationell statistik för läsåret 2016/17.

Trygghet och studiero

Under hösten 2016 har Skolinspektionen låtit elever i årskurs 5, pedagogisk personal samt vårdnadshavare besvara en enkät om bland annat trygghet och studiero. Eftersom skolan bedriver verksamhet till och med årskurs 3, saknas enkätresultat för elever. Vidare saknas, på grund av för få svarande, enkätresultat för pedagogisk personal och vårdnadshavare.